

EGYÜTT AZ ÚTON RUSZINOK ÉS MAGYAROK

Tartalomjegyzék

Meghívó.....	3
Program	3
Előadókink.....	4
Bárány Erzsébet dr.	4
Csernicskó István	4
Fedinec Csilla.....	4
Iváncsó Ádám.....	4
Kész Margit dr.....	4
Surján László dr.....	5
Telenkó Bazil Mihály.....	5
Vári Fábrián László	5
Véghseő Tamás	5
Az előadások összefoglalása	7
Bárány Erzsébet dr.	7
Bonkáló Sándor munkássága Összekötő kapocs a magyar és a keleti szláv kultúrák között	7
Csernicskó István	7
Nyelv és/vagy nyelvjárás: nyelvészeti kérdés ez? Gondolatok az északi szláv dialektuskontinuum kárpátaljai szakasza kapcsán	7
Fedinec Csilla.....	8
Gens fidelissima? A ruszin kérdés Trianontól máig.....	8
Iváncsó Ádám.....	8
A Debreceni Egyetem, mint a ruszin értelmiség képzésének helyszíne: 1938–1945.....	8
Kész Margit	8
Ruszin-magyar kölcsönhatások és párhuzamok az archaikus/apokrif eredetű szövegekben Kárpátalján	8
Surján László.....	9
A nemzet: adottság és lehetőség; zárszó.....	9
Telenkó Bazil Mihály.....	9
A ruszin kulturális örökség hagyományozódása	9
Vári Fábrián László	9
A magyar-ruszin társadalmi és kulturális együttélés korszakainak tükröződése népeink népköltészetben	9
Véghseő Tamás	10
A görögkatolikusság szerepe a ruszin-magyar kapcsolatokban	10
Közlekedési információk 2018. február 3-án	10

Címlap: Gyulay Zsolt grafikája

Mikóczy Dénes Népek tánca című alkotása alapján készült Charta XXI molinó a 6. oldalon

Zárólapon Hodinka Antal Rákóczi könyvének fedőlapja

Meghívó

**A Charta XXI Egyesület és az Országos Ruszin
Önkormányzat**

**EGYÜTT AZ ÚTON
MAGYAROK ÉS RUSZINOK**

címmel konferenciát rendez a ruszin-magyar kulturális kapcsolatokról

Fővédnök KOCSIS FÜLÖP érsek metropolita

Helyszín: Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

Nyíregyháza Bethlen Gábor u. 13.

Időpont: 2018. február 3. 10-16 óra

Program

9.00 Paraklisz, vezeti Szocska A. Ábel OSBM, apostoli kormányzó, Nyíregyházi Görögkatolikus Egyházmegye (Szent Miklós Görögkatolikus Székesegyház, Nyíregyháza, Bethlen G. u.7.)

10:00 MEGNYITÓ, ÜDVÖZLŐ BESZÉDEK

10:30 ELŐADÁSOK

VÉGHSEŐ TAMÁS: A GÖRÖGKATOLIKUSSÁG SZEREPE A RUSZIN-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN

VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ: A MAGYAR-RUSZIN TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS EGYÜTTÉLÉS KORSZAKAINAK TÜKRÖZŐDÉSE NÉPEINK NÉPKÖLTÉSZETÉBEN

FEDINEC CSILLA: GENS FIDELISSIMA? A RUSZIN KÉRDÉS TRIANONTÓL MÁIG

CSERNICSKÓ ISTVÁN: NYELV ÉS/VAGY NYELVJÁRÁS: NYELVÉSZETI KÉRDÉS EZ?

12:30 EBÉDSZÜNET

13:30 **IVÁNCsó ÁDÁM: A DEBRECENI EGYETEM, MINT A RUSZIN ÉRTELMSÉG KÉPZÉSÉNEK HELYSZÍNE: 1938-1945**

BÁRÁNYNÉ KOMÁRI ERZSÉBET: BONKÁLÓ SÁNDOR MUNKÁSSÁGA - ÖSSZEKÖTŐ KAPOCS A MAGYAR ÉS A KELETI SZLÁV KULTÚRÁK KÖZÖTT

KÉSZ MARGIT: RUSZIN-MAGYAR KÖLCSÖNHATÁSOK ÉS PÁRHUZAMOK AZ ARCHAİKUS/APOKRIF EREDETŰ SZÖVEGEKBEN KÁRPÁTALJÁN

TELENKÓ BAZIL MIHÁLY: A RUSZIN KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG HAGYOMÁNYOZÓDÁSA

15:10 KÉRDÉSEK, HOZZÁSZÓLÁSOK

15:40 **SURJÁN LÁSZLÓ: A NEMZET: ADOTTSÁG ÉS LEHETŐSÉG; ZÁRSZÓ**

Előadók

Bárány Erzsébet dr.

1975-ben született, ukrán nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár; végzettségét az Ungvári Állami Egyetem, Bölcsészettudományi Karán szerezte, 1997-ben. Jelenleg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológiai Tanszékének docense. Több kollektív lexikográfiai, glottodidaktikai és más alkalmazott nyelvészeti projektum aktív munkatársa. Ezek közül kiemelkednek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán magyar–ukrán, ukrán–magyar szótár szerkesztői munkálatai, az ukrán nyelvű magyar iskolákban folyó, az ukrán nyelvoktatás hatékonyságának felmérésére és javítására irányuló szakdidaktikai kutatások.

Cserniczkó István

1973-ban született a kárpátaljai Csapton (Szovjetunió). Az Ungvári Állami Egyetemen szerzett magyar nyelv és irodalom tanári képesítést (1995). Budapesten, az ELTE BTK-n szerzett PhD fokozatot (2001), majd ugyanitt habilitált (2011). 2017-ben Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma minősítése alapján megszerezte a humán tudományok doktora fokozatot (DSc). 1997-től a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola oktatója, 2001 és 2014 között oktatási és tudományos rektorhelyettese. 2014 óta a Pannon Egyetemen is oktat. Alapítása (2001) óta vezeti a Beregszászon működő Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpontot.

Fedinec Csilla

(1968), PhD. Az 1990-es években az Ungvári Nemzeti Egyetemen oktatott, 2012 és 2016 között a Teleki László Intézet Közép-európai Tanulmányok Központjának tudományos munkatársa, 2017 óta az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet tudományos főmunkatársa. Fő kutatási területei: Kárpátalja története, Ukrajna politikatörténete, kisebbségi kérdés Kelet-Közép-Európában. Magyar, ukrán, orosz, szlovák és angol nyelven publikál. Számos könyv szerzője, szerkesztője.

Iváncsó Ádám

A Debreceni Egyetem történelem szakán végzett. Jelenleg a Terror Háza Múzeum történészeként dolgozik. Kutatási területe a szlovák és ruszin nemzetiségi mozgalmak Budapesttel való kapcsolata a 20. század első felében.

Kész Margit dr.

1971. május 31-én született Kárpátalján, Nevetlenfaluban. 1993-ban magyar nyelv és irodalom diplomát szerzett az Ungvári Állami Egyetemen. Tizenegy évig a Salánki Mikes Kelemen Középiskola magyar szakos tanára. 2004-ben a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszékén megszerezte a (PhD) tudományos fokozatot, amelyet 2008-ban Ukrajnában is honosított. 2004-től a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Magyar Tanszékének tanára. 2006 májusában a Magyar Tudományos Akadémia külső köztestületének tagja. Kutatási területe, témái: néphit, népi gyógyászat Kárpátalján; a néprajz oktatásának lehetőségei a magyar nyelv és irodalom órán; archaikus/apokrif imák, ráolvasások, kántáló énekek empirikus kutatása; kárpátaljai kéziratos népi imádságos füzetek dokumentálása és elemzése; élettörténetek, népi önéletírások, mesék, mondák, igaz történetek kutatása. Aktívan részt vett a Polónyi Katalin Textilmúzeum (2008), valamint a nagyberegi tájház szakmai berendezésében (2013). Témavezetőként több néprajzi tematikájú dolgozatot koordinált, diákjai konferenciákon, pályázatokon sikeresen szerepelnek. Rendszeresen részt vesz szakmai konferenciákon, publikációi jelennek meg kutatóterületén belül.

Surján László dr.

1941-ben született Kolozsvárt. Orvos, politikus, a Veszprémi Hittudományi főiskola honoris causa professzora, az Európai Parlament volt alelnöke, volt népjóléti miniszter.

Telenkó Bazil Mihály

1973-ban született Miskolcon. Alapfokú iskoláit Abaújszántón végezte, ahol gyermekkorát is töltötte. 1991-ben érettségizett a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban. 1999-ben etnográfus, néprajz-muzeológus diplomát szerez a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszékén. Doktori iskolai stúdiumait 2003-ban fejezte be ugyanott. Szűkebb kutatási területe Északkelet Magyarország vallási hagyományvilágának néprajzi kutatása, illetve a görögkatolikus társadalomnéprajzi vizsgálata.

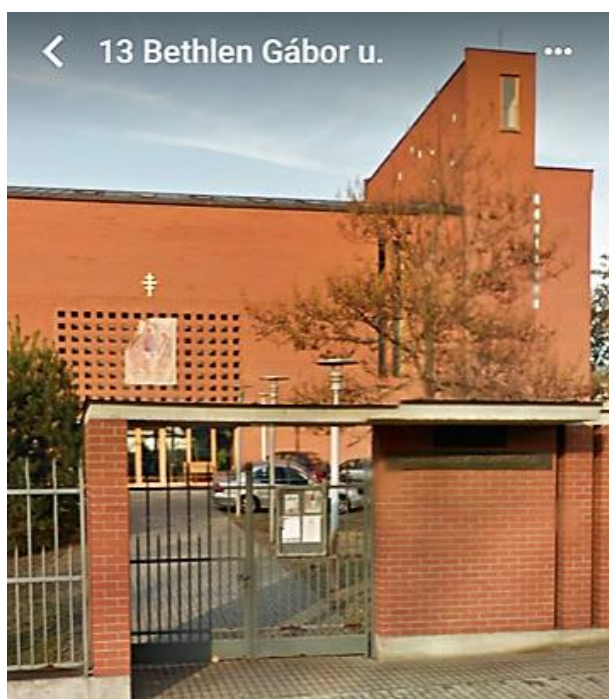
1999-ben az MTA-DE Néprajzi Kutatócsoportjában tudományos munkatársként helyezkedik el. Ekkortól a Néprajzi Tanszék oktatói tevékenységébe óraadó tanárként kapcsolódik be. A szakszemináriumok és terepkutatások vezetése mellett előadásokat tart többek közt a néprajztudomány története, a vallási néprajz, illetve a Kárpát-medence etnikai csoportjairól. Publikációiban elsősorban a vallási hagyományok élete a társadalmi változások tükrében témakörrel foglalkozik. 2000-től a Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola néprajz programjának titkára. 2013-tól a DMJV Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat elnöke. 1999-ben Ikvai Nándor díjban, illetve 2016-ban Hodinka Antal díjban részesült.

Vári Fábián László

(PhD) – költő, műfordító, az MMA rendes tagja. Korábban középiskolai, majd 2000-től 2013-ig a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanára.

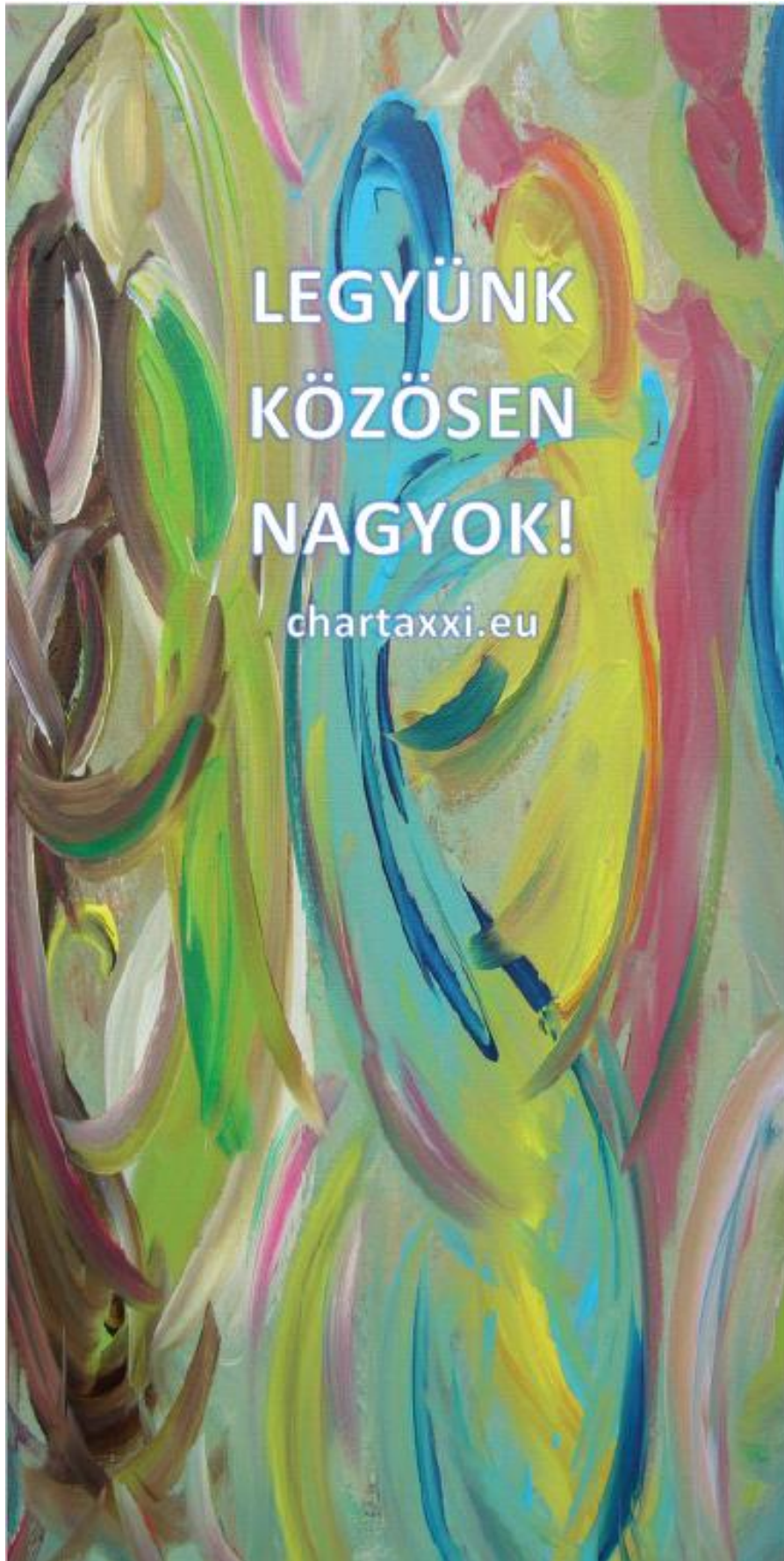
Véghseő Tamás

Rektor, kutatócsoport vezető, Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola

A SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
BEJÁRATA A BETHLEN GÁBOR UTCA FELŐL

**LEGYÜNK
KÖZÖSEN
NAGYOK!**

chartaxxi.eu

Az előadások összefoglalása

Bárány Erzsébet dr.

Bonkáló Sándor munkássága

Összekötő kapocs a magyar és a keleti szláv kultúrák között

A magyar tudósok között vannak olyanok, akiknek a neve hosszú időn át kimaradt a köztudatból. E személyek csoportjához tartozik többek között a Kárpátaljai Tudományos Társaság elnöke Hodinka Antal történész, az etnográfus, nyelvész, irodalmár és bibliográfus Sztripszky Hiador, valamint a szlavista nyelvész, irodalomtudós, tanár és fordító Bonkáló Sándor. Hosszú időn keresztül őket „magyarosított ruszinoknak” nevezték, és a kárpátaljai ruszin függetlenségi gondolatok megalkotóinak tartották, mivel kiálltak e nép etnikai, politikai és kulturális függetlensége mellett. Annak ellenére, hogy néhány kutató azzal vádolta Bonkáló Sándort, hogy hozzájárult a ruszinok asszimilációjához, mások mellett Vaszil Bedzir is (2010: 49–50) külön hangsúlyozva azt írta „csak az idő fogja majd ténylegesen megadni az ő tudományos munkásságának az értékét”.

Mára már elismert tény ez, hogy Hodinka Antal, Sztripszky Hiador és Bonkáló Sándor tevékenysége jelentős mértékben hozzájárult a keleti szláv, ezen belül pedig a kárpátaljai tudományosság fejlődéséhez. Hodinka Antal és Sztripszky Hiador tudományos tevékenységének rehabilitációjában talán a legnagyobb szerepe Udvari István (2010) professzornak volt. Bonkáló Sándor sokoldalú tevékenységének a bemutatását Salga Attila végezte el a „Bonkáló Sándor és a keleti szlávok” címmel megírt doktori értekezésében (Salga 1975).

Jelen előadás keretében Bonkáló Sándornak a ruszin és az ukrán dialektológia terén folytatott tevékenységét kívánjuk bemutatni, kiemelve a tevékenységi köréből a hucul nyelvjárás és néprajz terén elért eredményeket, felhívva a figyelmet arra is, hogy milyen jelentősége volt az ő kutatásainak a kárpátaljai a ruszin és az ukrán irodalom és kultúra fejlődése szempontjából.

Csernicskó István

Nyelv és/vagy nyelvjárás: nyelvészeti kérdés ez?

Gondolatok az északi szláv dialektuskontinuum kárpátaljai szakasza kapcsán

Nyelv és nyelvjárás elkülönítése összetett feladat. Az előadás azt mutatja be, hogy nincsenek tudományos, nyelvészeti érvek és szempontok az úgynevezett Ausbau (beépült) nyelvek/nyelvjárások egymástól való elkülönítésére. Ebből következik, hogy nyelvtudományi érvek alapján nem dönthető el sem pro, sem kontra a „*van-e önálló ruszin nyelv?*” kérdés sem. Az előadás azt mutatja be a nemzetközi nyelvészeti szakirodalomra alapozva, hogy az északi szláv dialektuskontinuum ezen szakaszának besorolása, nyelvi hovatartozása történelmi, társadalmi, valamint elsősorban politikai célok és érdekek függvénye. Az északi szláv dialektuskontinuum nyelvei ugyanis tipikus Ausbau nyelvek. A kontinuum kárpátaljai dialektusait a történelmi hagyomány és politikai érvek alapján elméleti szempontból tekinthetjük (1) az orosz vagy (2) az ukrán nyelv részeinek, de (3) elvileg kialakulhat a (kárpátaljai) ruszin sztenderd (irodalmi nyelv) is. Az egymással Ausbau viszonyban lévő nyelvek és dialektusaik státusza ugyanis politikai, kulturális, társadalmi, gazdasági és történelmi tényezők függvénye. Így van ez a kárpátaljai szláv nyelvváltozatok esetében is.

csernicsko.istvan@kmf.uz.ua

Fedinec Csilla

Gens fidelissima? A ruszin kérdés Trianontól máig

Az egykori történelmi Magyarország északkeleti részében élő keleti szláv népesség etnikai és nyelvi hovatartozásának kérdésköre sok tekintetben vitatott tudományos probléma. Vannak, akik ruszinoknak tekintik ezt a közösséget, mások az ukrán nemzet részeként tekintenek rájuk. Az előadás a kérdés politikai kontextusát vizsgálja a különböző történelmi időszakokban, szembenézve a sztereotípiákkal, illetve azokkal a mélyen gyökerező toposzokkal, amelyek akadályozzák a tényszerű tudományos párbeszédet.

Iváncsó Ádám

A Debreceni Egyetem, mint a ruszin értelmiség képzésének helyszíne: 1938–1945

A trianoni sokk után mintegy két évtizeddel a revíziós politika beérni látszott. Úgy tűnt, hogy a Magyar Királyság új esélyt kapott a régi hibák kiküszöbölésére. A nemzetiségi kérdés, amely egykor az ország széteséséhez vezetett ismét aktuális üggyé vált. A kárpátaljai ruszinok, akik 1920 előtt a legkönnyebben kezelhető kisebbségnek számítottak, ekkora már politikailag lényegesen öntudatosabbá váltak. A magyar nemzetiségpolitika ennek megfelelően türelmesebb és empatikusabb lett. Az asszimiláció helyett, már beérték lojalitással, és ebbe az irányba próbálták terelni a keleti-szláv lakosság attitűdjét és identitását. A jövő építésében a fiatal ruszin értelmiség kinevelése kulcskérdéssé vált, amelynek helyszínéül a magyar politikai vezetés a Debreceni Egyetemet választotta.

Kész Margit

Ruszin-magyar kölcsönhatások és párhuzamok az archaikus/apokrif eredetű szövegekben
Kárpátalján

Kárpátalja hagyományos kultúrájának néprajzi szempontú feltérképezése során nagyon fontos figyelembe vennünk a vidék etnikai, vallási és kulturális kontaktóza jellegét. A két meghatározó etnikum – a ruszin és a magyar –, az egymás mellett élés folyamán kialakította a közös kapcsolódási pontjait az élet különböző területein: nyelvhasználat, szokáshagyományok, néphit, népi vallásosság, szóbeli költészet, gasztronómia, tárgyi kultúra stb. A kölcsönhatás szemléletes példái a középkorban vagy még korábban keletkezett, a szóbeliségben napjainkban is élő archaikus/apokrif eredetű szövegek. E szakrális műfajok kárpátaljai kutatására csak a rendszerváltás után kerülhetett sor. Az évtizedekig a Szovjetunió kötelékébe tartozó Kárpátalján a vallás a legszigorúbb kommunista terror nyomása alá került, a témakör kutatása tilos volt. Azóta bebizonyosodott, hogy a kényszerített ateista világnézet, a templomok lerombolása vagy lakatra zárása, az egyházak képviselőinek, a hitükért kiálló kisemberek Gulágra száműzése, de még a rendszerváltást követő modernizációs paradigmával megjelenő szekularizációs folyamatok sem tudták elpusztítani a több évszázados műfajokat: archaikus imákat, ráolvasásokat, népénekeket, kántáló énekeket. Ezek fennmaradtak az élő szájhagyományban, valamint a népi szakrális kéziratok füzetekben egyaránt. Empirikus kutatómunkám eredményeivel, a gyönyörű archaikus/apokrif ruszin és magyar szövegekkel támasztom alá, hogy Kárpátalján mindkét etnikum imádkozza, éneklő napjainkban is. Előadásomban a szövegen belüli és a szövegen kívüli interetnikus kölcsönhatásokra és párhuzamokra fókuszálok. Kitérek a hasonló motívumokra és toposzokra pl.: *Tenger fényébe ott van egy kis arany kápolnácska (Karácsfalva)/ В ту морю золота церквя (Хычм)*; a szerkezeti sajátosságokra pl.: záró formula: *Aki ezt az imádságot elmondja reggel felkeltibe, / este lefektibe, /Pénteken*

napfelkeltére, /szombaton früstökre,/ Vasárnap három mise hallgatásával,/Annak nyitva van a mennyország kapuja.” (Nevetlenfalu)/ Ко ысю молитву два раза на дынь проговорым/царство муся вдопре, некло муся запре/ на вік віков (Хуст); a szöveghordozó egyénekre: általánosan, vagy csak kivételes személyek gyógyítók, tudósok ismerik; az előadás módjára, idejére; valamint arra, hogy a ruszinok és magyarok, hogyan veszik a igénybe, hogyan alkalmazzák egymás szövegeit, a szövegekhez kapcsolódó cselekményeket. Az archaikus/apokrif szövegek összehasonlító elemzése során arra is szemléletes példát kaphatunk, hogy az évszázadok óta egymást mellett élő két etnikum – a ruszin és a magyar –, a lélek mélyének tudati rendszerében, a történelmi, társadalmi, politikai sorsfordulók nehézségei ellenére is megtalálta a kapcsolódási pontokat: az ima, a fohász, a ráolvasás, a vallásos népelemek és más szakrális szövegek hogyan hozták létre a történelmileg, földrajzilag mostoha örökséget hordozó régióban a túlélést segítő illeszkedési stratégiákat

Surján László

A nemzet: adottság és lehetőség; zárszó

A közgondolkodásban a nemzet fogalma állandó. Nemzethez tartozásunk adottság, amibe beleszülettünk. Csehszlovákia szétesése, Jugoszlávia sorsa bizonyítja: mesterségesen nem lehet nemzetet kreálni, még akkor sem, ha ma is vannak, akik magukat jugoszlávként határozzák meg. Ám abból, hogy nemzetet nem lehet rajzasztalon tervezni és államhatárokkal létrehozni, még nem következik, hogy a nemzet fogalom állandó és változtathatatlan. Nemzetek alakulnak, de el is tűnhetnek: hunok, avarok, besenyők, jászok, uzok, kunok, burgundiaiak, szárdok. Ha így lenne, nem volnának szlovákok, akik csak a XIX század első felében indultak el egyértelműen a nemzetfejlődés egyébként rögzös útján. A nemesi magyar nemzet szűkre szabott kereteit sem sikerült volna áttörni, ha a nemzet változatlan valami. Ennek a változásnak azonban belülről kell fakadnia, és a külső hatások megzavarni, késleltetni ugyan tudják, de megakadályozni nem. Ha egy népcsoport nemzetnek érzi magát, akkor nemzetté lesz. Kívülről ebbe belebeszélni több mint udvariatlanság: súlyos hiba, amiből csak baj lehet. Gondoljunk csak a kurdok helyzetére. Nem a magyarok, nem az ukránok, egyedül a ruszinok dönthetnek ebben.

Telenkó Bazil Mihály

A ruszin kulturális örökség hagyományozódása

Vári Fábrián László

A magyar-ruszin társadalmi és kulturális együttélés korszakainak tükröződése népeink népköltészetben

Az előadás a magyar-ruszin együttélés századaiból azokra az eseményekre összpontosít, amelyek jelentős hatással voltak úgy a magyarság, mint a Kárpát-medence népeinek életére. Corvin Mátyás és a törökellenes küzdelmek kora, a Rákóczi-szabadságharc, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc ruszin testvéreink népköltészetében is – a mese-, monda- és népballadakincs igazolja – mély és beszédes nyomokat hagytak. Ezek a nyomok egyvégtében a ruszinság magyarok iránti elkötelezettségéről, szeretetéről beszélnek. Sajnálatos, hogy ez a rokonszenv a XX. század végén és a jelenkor politikai viszonyai között nem alakulhatott értelmes párbeszéddé.

Véghseő Tamás

A görögkatolikusság szerepe a ruszin-magyar kapcsolatokban

A magyarországi ruszinok történelmében a görögkatolikus egyház a kezdetektől fogva meghatározó szerepet játszik. A vallási-felekezeti szempontok mellett a görögkatolikus egyház katalizátora volt a ruszinság társadalmi és közjogi integrációjának is. Ugyanakkor a görögkatolikus egyház egyúttal nemcsak színtere, hanem motorja is lett az asszimilációnak, mely a ruszinság szemszögéből nézve jelentősen árnyalhatja a görögkatolikus egyház szerepének megítélését. A “magyar oldalról” szemlélve a történelmi folyamatokat, figyelemre méltó az a hosszú, évszázadokon át elhúzódó változás, mely a magyar közgondolkodásban a görögkatolikus egyház szerepének megítélésében következett be.

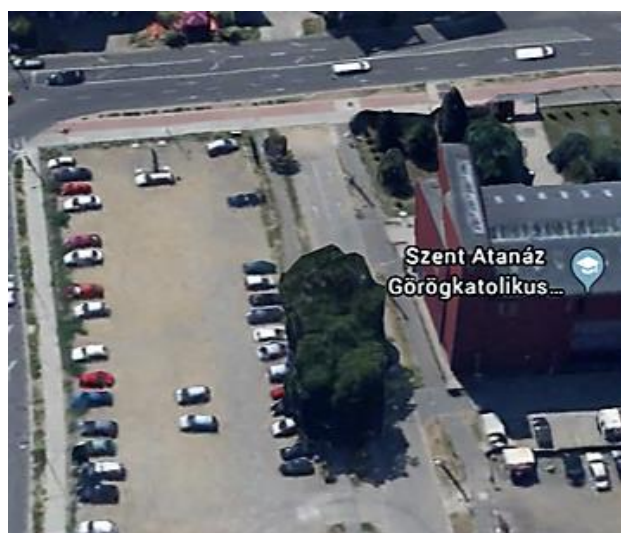
Előadásomban ezt a kérdéskört szeretném bemutatni.

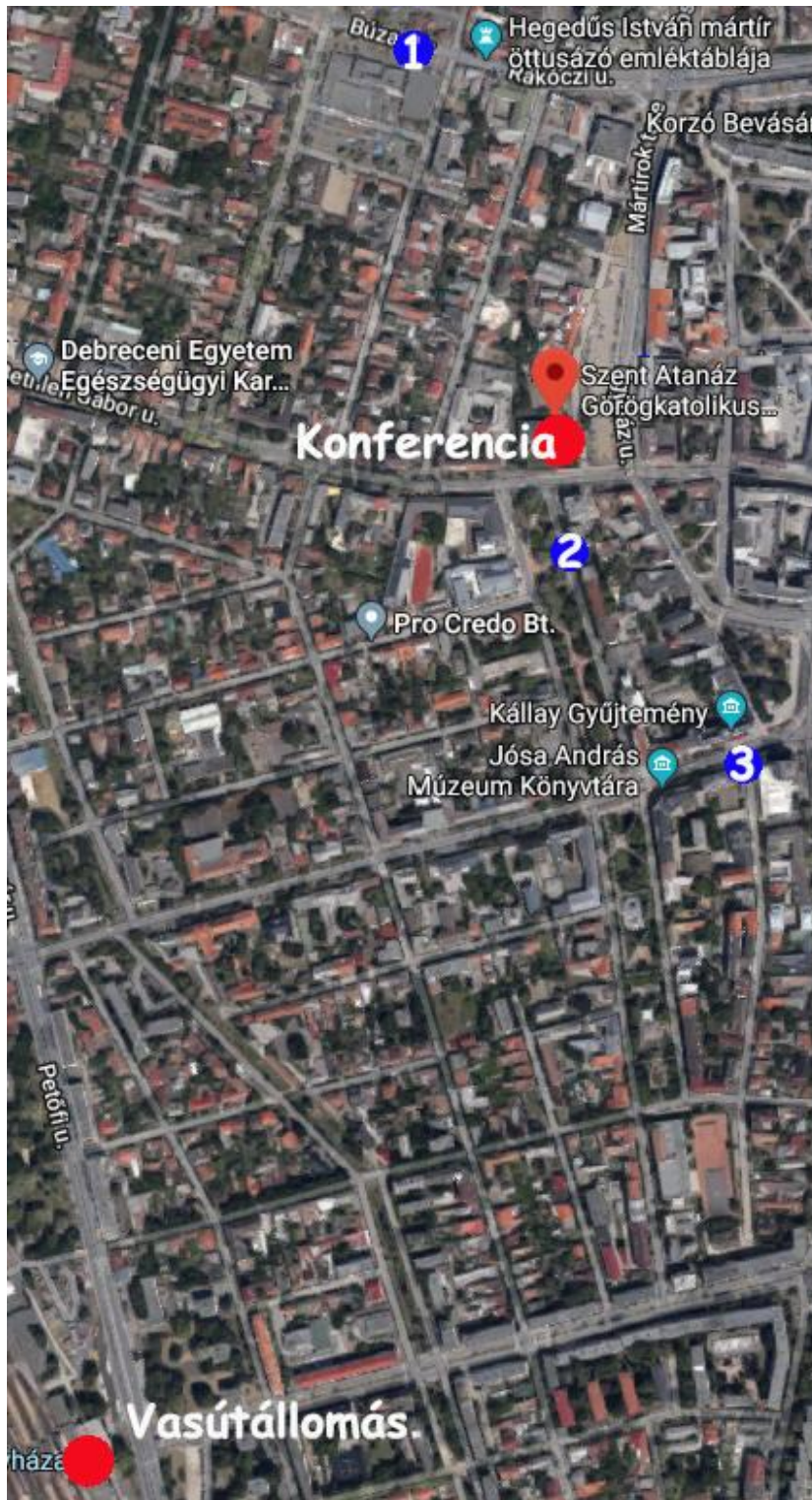
Közlekedési információk 2018. február 3-án

Vonat	Nyíregyháza helyi közlekedés:
Budapest – Nyíregyháza – Holló IC:	Buszok vasútállomástól a konferencia színhelyéhez:
Bp. Nyugati Pu (13. vágány) 6:23	14-es 9:40 Búza térig (6 perc) 4 megálló + 650 m
Zugló 6:29	10-es 9:45 Bessenyei térig (4 perc) 3 megálló + 200 m
Kőbánya-Kispest 6:37	8A-s 9:50 Bessenyei térig (4 perc) 3 megálló + 200 m
Nyíregyháza 9:34	7-es 9:53 Országzászló térig (4 perc) 3 megálló + 350 m

A vasútállomástól gyalog a főiskola mintegy 19 perc. Autóbuszjegyeket a buszokon lehet vásárolni, áruk 350 Ft. A visszaútra vonatkozó információk a következő oldalon. A zárásig maradók Várda IC-t feltehetőleg nem érik el.

A gépkocsival érkezők a főiskola melletti nagy parkolót használhatják, amely szombaton ingyenes és általában üres szokott lenni. A reggeli áhítat 9 órakor a Székesegyházban (Bethlen G. u 7)

- 1 Búza téri megálló
- 2 Bessenyei téri megálló
- 3 Országzászló téri megálló

A konferencia színhelyétől a vasútállomáshoz induló buszok:

8 vagy 8A Bessenyei tértől
16:22, 16:42, 17:02, stb 20 percenként

10-es Bessenyei tértől
17:24

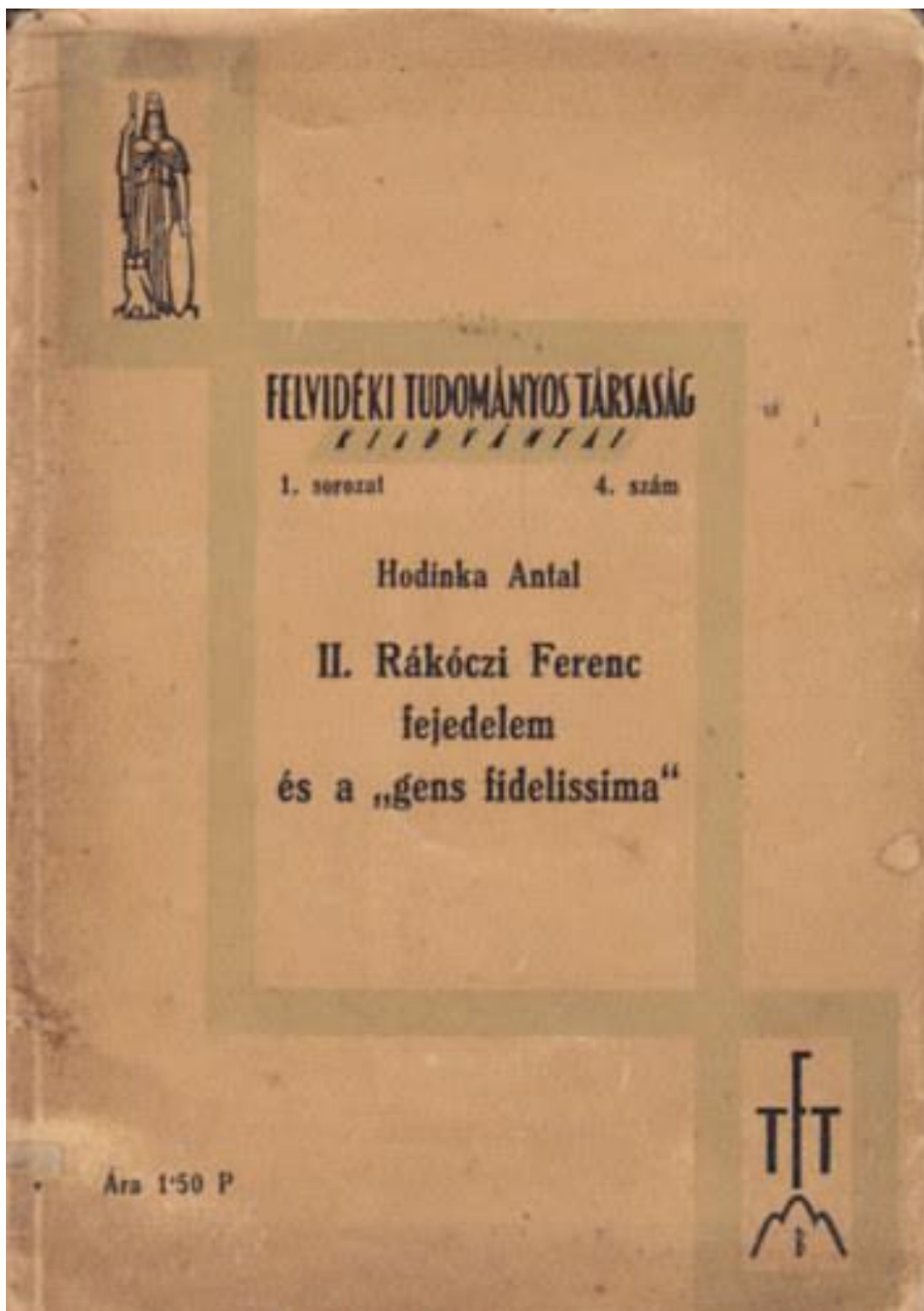
14-es Búza tértől
16:20, 17:05, 17:50

18-as Országzászló tértől
16:17, 17:37, stb 20 percenként

Nyíregyháza – Budapest:

	Várda IC	Vércse IC	Tulipán IC
	(4 vágány)	(8. vágány)	(8. vágány)
Nyíregyháza	17:21	17:26	18:21
Kőbánya-Kispest	20:20		21:20
Zugló	20:28		21:28
Bp. Nyugati Pu	20:37		21:37
Bp. Keleti Pu		20:30	

HODINKA ANTAL HÍRES RÁKÓCZI KÖTETÉNEK CÍMLAPJA
A KÖNYV LETÖLTHETŐ:

<http://byzantinohungarica.hu/sites/default/files/images/Hodinka%20Rakoczi%20Ferenc%20es%20gens%20fidelissima.pdf>